

3. Strategický a programový rámec

Strategická časť dokumentu obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a prioritné oblasti jeho rozvoja. Na základe strategickej vízie bol navrhnutý strategický cieľ a špecifické ciele s opatreniami, ktoré prispievajú k jej naplneniu. Programový rámec definuje opatrenia priradené k jednotlivým cieľom a prioritným oblastiam.

Štruktúra strategickej a programovej časti

Strategická časť	<p>Vízia regiónu Horný Liptov do roku 2030</p> <p><i>Horný Liptov je príjemné, zdravé a bezpečné miesto pre život, kde ľudia spolunažívajú v dobrom. Navzájom si pomáhajú, zapájajú sa do diania v regióne, starajú sa o krajinu. Občania sú hrdí na svoj región, poznajú jeho históriu, tradície a hodnoty.</i></p> <p><i>Obce sú upravené a čisté s kvalitným bývaním a širokou škálou poskytovaných služieb. Je tu dostatok práce, ako aj príležitostí pre kultúru, šport, oddych a rozvoj tvorivých síl. Návštevníci sa sem radi vracajú.</i></p> <p>Územie regiónu reflektuje požiadavky udržateľného využívania prírodného a kultúrneho potenciálu s prosperitou obyvateľov v záujme budovania zelenej a harmonickej spoločnosti.</p>			
	<p>Strategický cieľ: Do roku 2030 zvýšiť spokojnosť obyvateľov Horného Liptova s kvalitou ich života.</p>			
Programová časť	<p>Špecifický cieľ 1:</p> <p>Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obciach</p>	<p>Špecifický cieľ 2:</p> <p>Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie</p>	<p>Špecifický cieľ 3:</p> <p>Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti</p>	<p>Špecifický cieľ 4:</p> <p>Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov</p>
	<p>Opatrenia:</p> <p>1.1 Podporiť rozvoj bývania</p> <p>1.2 Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru</p> <p>1.3 Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť</p>	<p>Opatrenia:</p> <p>2.1 Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obciach</p> <p>2.2 Posilniť marketing obcí a regiónu</p>	<p>Opatrenia:</p> <p>3.1 Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obciach a podporovať aktivity pre využitie voľného času</p> <p>3.2 Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/region</p> <p>3.3 Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v území aj mimo neho</p> <p>3.4 Zlepšiť medzilúdské vzťahy</p>	<p>Opatrenia:</p> <p>4.1 Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok</p> <p>4.2 Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí</p> <p>4.3 Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby</p>

	<p>Indikatívne aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Príprava územia pre IBV a výstavbu BD • Výstavba BD • Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry • Budovanie a rekonštrukcia vodovodu, kanalizácie a rozvodných sietí • Budovanie IKT sietí, inteligentné fungovanie zariadení, zvyšovanie bezpečnosti, ochrany a prevencie, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ • Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti a zdravotnej starostlivosti • Zlepšenie kvality a ponuky poskytovaných služieb spojených s bývaním 	<p>Indikatívne aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zriadenie becných podnikov • Podpora tradičného hospodárenia a remesiel • Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obciach (<i>cyklotrasy</i>) • Podpora nových podnikateľských aktivít • Podpora podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve • Podpora neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy • Podpora prezentačných a propagačných aktivít obcí • Budovanie informačno-náučných turistických trás 	<p>Indikatívne aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšovanie informovanosti o živote v obciach • Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí • Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obcí • Podpora rozvoja tradícií • Regionálna výchova a vzdelávanie • Vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce • Rozvíjanie svojpomoci a dobrovoľníctva • Zlepšovanie prístupu k spravodlivosti a vnímania problémov druhých • Menšiny, rovnosť príležitostí, tolerancia voči inakosti 	<p>Indikatívne aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osveta a vzdelávanie v oblasti tvorby a likvidácie odpadov, zvyšovanie environmentálneho povedomia • Budovanie systému separovania odpadu zberných dvorov a spoločných kompostovísk, zavádzanie princípov obehového hospodárstva • Likvidácia čiernych skládok • Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží • Protipožiarne opatrenia • Zníženie energetickej náročnosti budov, inovačné prístupy, udržateľnosť • Starostlivosť o vodné toky • Vypracovanie a implementácia stratégií šetrného prístupu k životnému prostrediu • Zvyšovanie znalosti obyvateľov regiónu o území a jeho hodnotách • Výchova k udržateľnému využívaniu miestnych zdrojov a starostlivosti o krajinu • Starostlivosť o zeleň v intravilánoch obcí • Zlepšovanie kvality životného prostredia v obciach
--	--	---	--	---

4. Programová časť

Programová časť SPRO nadväzuje na analyticko-strategickú časť programového dokumentu. Obsahuje zoznam opatrení a indikatívnych aktivít, ktoré boli navrhnuté tak, aby čo najlepšie napĺňali realizáciu a ciele SPRO. K štyrom špecifickým cieľom prináleží 12 opatrení a 37 indikatívnych aktivít. Programová časť neobsahuje konkrétne projektové zámery.

4.1 Prehľad spoločných cieľov a opatrení

Špecifický cieľ 1: Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obciach

Opatrenie 1.1 Podporiť rozvoj bývania

- **Príprava územia pre IBV a výstavbu BD**
(vysporiadanie pozemkov, projektová príprava, zavedenie inžinierskych sietí do nových stavebných obvodov)
- **Výstavba BD**

Opatrenie 1.2 Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru

- **Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry**
(chodníky, komunikácie, parkovacie plochy, cyklodoprava, elektromobilita, doplnková infraštruktúra, nízko emisná cestná doprava, nemotorová doprava, prvky upokojujúcej dopravy)
- **Budovanie a rekonštrukcia vodovodu, kanalizácie a rozvodných sietí** *(osvetlenie, kanalizácie, vodovody)*

Opatrenie 1.3 Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť

- **Budovanie IKT sietí, inteligentné fungovanie zariadení, zvyšovanie bezpečnosti, ochrany a prevencie, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ**
(digitálna dostupnosť územia, digitalizácia verejných služieb, dátové platformy, kamerové systémy, bezpečnosť, ochrana a prevencia fyzického prostredia, kybernetická bezpečnosť)
- **Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti**
(vonkajšie a vnútorné vybavenie školských zariadení a spoločenských priestorov, kultúrne, športové, obecné a cirkevné zariadenia)
- **Zabezpečenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti**
- **Zlepšenie kvality a ponuky poskytovaných služieb spojených s bývaním**
Rozvoj mestsko-vidieckych vzťahov (rozvojom základnej infraštruktúry v oblastiach: dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel, sociálne a komunitné služby, infraštruktúra vzdelávania, podpora lokálnych ekologických služieb, technická infraštruktúra)

Špecifický cieľ 2: Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie

Opatrenie 2.1 Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obciach

- **Zriadenie obecných podnikov**
- **Podpora tradičného hospodárenia a remesiel**
- **Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obciach** *(cyklotrasy)*
- **Podpora nových podnikateľských aktivít**
- **Podpora podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve**
- **Podpora neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy**
- **Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch**

Opatrenie 2.2 Posilniť marketing obcí a regiónu

- Podpora prezentačných a propagačných aktivít obcí
- Budovanie informačno-náučných turistických trás

Špecifický cieľ 3: Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti

Opatrenie 3.1 Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obciach a podporovať aktivity pre využitie voľného času

- Zvyšovanie informovanosti o živote v obciach
- Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí
- Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obcí
(podpora aktívneho občianstva, mládežníckych organizácií a komunitných aktivít)

Opatrenie 3.2 Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región

- Podpora rozvoja tradícií
- Regionálna výchova a vzdelávanie

Opatrenie 3.3 Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v území aj mimo neho

- Vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce obcí
(podpora aktívneho občianstva, mládežníckych organizácií a komunitných aktivít)

Opatrenie 3.4 Zlepšiť medziludské vzťahy

- Rozvíjanie svojpomoci a dobrovoľníctva
- Zlepšovanie prístupu k spravodlivosti a vnímania problémov druhých
- Menšiny, rovnosť príležitostí, tolerancia voči inakosti

Špecifický cieľ 4: Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov

Opatrenie 4.1 Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok

- Osveta a vzdelávanie v oblasti tvorby a likvidácie odpadov, zvyšovanie environmentálneho povedomia
- Budovanie systému separovania odpadu, zberných dvorov a spoločných kompostovísk, zavádzanie princípov obehového hospodárstva
- Likvidácia čiernych skládok

Opatrenie 4.2 Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí

- Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží
- Protipožiarne opatrenia

Opatrenie 4.3 Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby

- Zníženie energetickej náročnosti budov a zariadení, inovačné prístupy, udržateľnosť
(zateplenie budov, vykurovacie sústavy, energetická hospodárnosť zariadení, systémy zásobovania energiou budov, dostupnosť energetickej infraštruktúry, využívanie a uskladňovanie OZE)
- Starostlivosť o vodné toky a vodné prvky
- Vypracovanie a implementácia stratégií šetrného prístupu k životnému prostrediu
- Zvyšovanie znalosti obyvateľov regiónu o území a jeho hodnotách
- Výchova k udržateľnému využívaniu miestnych zdrojov a starostlivosti o krajinu
- Starostlivosť o zeleň v intravilánoch obcí *(revitalizácia zelene, sídelná zeleň, zelené strechy)*
- Zlepšovanie kvality životného prostredia v obciach
(princípy adaptácie na zmenu klímy, zelené opatrenia na úsporu primárnej energie)